

การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ของวิทยาลัยครู สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว
Information and Communication Technology Management
of Teacher Training Colleges in Laos PDR

Bounpanh Sayasine¹

สมาน ลอยฟ้า¹

Bounpanh Sayasine

Smarn Loipha

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู และ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ นักวิชาการ ซึ่งได้แก่ครูผู้สอน และผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 301 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืน 301 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.0 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู พบว่าวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีการบริหารจัดการด้านการวางแผนงาน และการจัดการองค์กร และ

¹ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; Information Science Department, Faculty of Humanities & Social Science, Khon Kaen University.

ส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญด้านการควบคุมน้อย 2) ปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลางทั้งด้านการวางแผน การจัดองค์กร และการควบคุม ($\bar{x} = 3.26, 3.21$ และ 3.17 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เฉพาะด้านการวางแผนที่มีปัญหาในระดับมาก ซึ่งได้แก่ การจัดทำแผนการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน และการตั้งคณะกรรมการเพื่อวางแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{x} = 3.55$ และ 3.52) และ 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งมีค่าทางสถิติ ($R = .827$, $(\text{Adjusted } R^2) = .683$, $(\text{Std.Error of the Estimate}) = .53173$ หรือ ทำนายได้ร้อยละ 68.00

คำสำคัญ: การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วิทยาลัยครู สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

Abstract

This survey research aimed at 1) exploring the ICT management of the teacher training colleges in Laos PDR and 2) examining factors affecting their ICT management. The research population and sample included 301 directors, teachers, and ICT operators of the colleges. Three hundred and one questionnaires (100%) were returned, and the collected data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient, and multiple regression using stepwise approach. The research findings concluded that the majority of colleges conducted management planning and organization structuring and put less emphasis on controlling. In addition, the colleges experienced problems at the moderate level in planning, organization structuring, and controlling ($\bar{x} = 3.26, 3.21$ and 3.17 respectively). An analysis of each problem revealed that the problems related to the planning, such as ICT management planning for teaching and learning, and the appointment of the management planning committee were reported at the high level ($\bar{x} = 3.55$ and 3.52). As for the factors affecting the ICT management of the

teacher training colleges, the organization cultural factors were found as statistically as $R = .827$ (Adjusted $R = .683$ (Std. Error of the Estimate) = .53173 or the percentage prediction of 68.00.

Keywords: Information and Communication Technology Management, Teacher Education Institutions, Lao PDR

บทนำ

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการศึกษามีความจำเป็นมากอย่างต่อเนื่อง เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างมากในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะช่วยส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพและมีการเข้าถึงการศึกษาได้มากขึ้น ช่วยเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ (Adu and Olatundun, 2013)

วิทยาลัยครูของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร และกรมสร้างครู ยังได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การสร้างครู ปี ค.ศ. 2006- 2015 โดยให้วิทยาลัยครูดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครูอาจารย์ในสถาบันของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้เรื่องการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรครูและนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (Teacher Education Department Ministry of Education and Sports, 2006) อย่างไรก็ตาม พบว่า ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ได้ประสบปัญหาต่างๆ หลายด้าน อาทิ การใช้งานที่ไม่คุ้มค่า ไม่ได้เพิ่มประสิทธิภาพ การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเสื่อมสภาพ ขาดงบประมาณสนับสนุน ไม่มีผู้รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวสะท้อนถึงการขาดการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ดีซึ่งปัจจัยหลักคือ การขาดความเข้าใจในการพัฒนาแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Teacher Education Department Ministry of Education and Sports, 2012)

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรนั้น องค์กรต้องลงทุนค่อนข้างสูงทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Poradok, 2010) นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่าจึงเป็นสิ่งท้าทายสำหรับองค์กร และ Lucas (2005, cited from Tshinu, Botha and Herselman, 2008) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ ไม่ได้อยู่ที่ตัวเทคโนโลยี แต่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการเทคโนโลยี ดังนั้น การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งท้าทาย เพราะการบริหารเป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างความสำเร็จให้กับองค์กร และเพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร (Kheonkaew, 2009) ซึ่งองค์กรที่ประสบความสำเร็จในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากจะมีการกำหนดกลยุทธ์ที่ดีแล้วยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ อีกด้วย อาทิ โครงสร้างการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกระบวนการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์กร เป็นต้น (Poradok, 2010) จากการสำรวจเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาในวิทยาลัยครู ดังนั้น การศึกษาวิจัยในประเด็นดังกล่าวจึงจะเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยครูในด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด คุ้มค่าการลงทุน และบรรลุตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู
- 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิทยาลัยครู สังกัดกรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 8 แห่ง ในปี 2558 ซึ่งได้แก่ 1) วิทยาลัยครูหลวงน้ำทา 2) วิทยาลัยครูคังไซ 3) วิทยาลัยครูหลวงพระบาง 4) วิทยาลัยครูบ้านเกิน 5) วิทยาลัยครูดงคำซ้าง 6) วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต 7) วิทยาลัยครูปากเซ และ 8) วิทยาลัยครูสุวรรณ และเป็นการศึกษาเฉพาะการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ในด้านสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน เป็นการประยุกต์แนวคิดการบริหารจัดการของ Stueart and Moran (2007) ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การวางแผน การจัดการ ทรัพยากรมนุษย์ การนำองค์กร และการควบคุม และแนวคิดการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศคือ โมเดล MIT90 ของ Morton (1991) ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ คือ กระบวนการจัดการ โครงสร้างองค์กร กลยุทธ์ เทคโนโลยี และบุคลากรและบทบาทหน้าที่ของบุคลากร โดยในการวิจัยครั้งนี้ สรุปการบริหารจัดการเป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการจัดการองค์กร และ 3) ด้านการควบคุม

ส่วนการศึกษาค้นคว้าที่มีผลต่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นการประยุกต์แนวคิดการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของ Morton (1991) คือ โมเดล MIT90 ซึ่งมี 5 องค์ประกอบคือ กระบวนการจัดการ โครงสร้างองค์กร กลยุทธ์ เทคโนโลยี และบุคลากรและบทบาทหน้าที่ของบุคลากร แนวคิดการบริหารจัดการที่มีความสัมพันธ์กับ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ Bouwman, Hooff, Wijngaert, & Dijk (2005) ซึ่งมีองค์ประกอบ คือ เป้าหมาย (Goals) โครงสร้าง (Structure) และวัฒนธรรม (Culture) และผลการวิจัยของ Kheonkaew (2009) ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถาบันอุดมศึกษาไทย มี 3 ปัจจัย คือ กลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และโครงสร้างองค์กรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครูของสาธารณรัฐ

ประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็น 8 ปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร 3) ปัจจัยด้านนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4) ปัจจัยด้านกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ปัจจัยด้านบทบาทของบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร 7) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และ 8) ปัจจัยด้านงบประมาณ

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรในการศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารของวิทยาลัยครู ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 แห่ง ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ จำนวน 24 คน และเจ้าหน้าที่ซึ่งได้แก่ ครูผู้สอน และผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู จำนวน 1,198 คน รวมทั้งสิ้น 1,222 คน สำหรับผู้บริหารเป็นการศึกษาจากประชากร ส่วนเจ้าหน้าที่ซึ่งได้แก่ครู ผู้สอน และผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คำนวณโดยใช้สูตรของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 277 คน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด สำหรับเจ้าหน้าที่ 1 ชุด และผู้บริหาร 1 ชุด โดยแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ซึ่งได้แก่ครู ผู้สอน และผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน คือ 1) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม 2) สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของวิทยาลัยครู 3) ปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู และ 4) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู ส่วนแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน คือ 1) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู และ 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู

การเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับวิทยาลัยครู ที่ตั้งอยู่ในเขตนครหลวงเวียงจันทน์ และบริเวณใกล้เคียง จำนวน 2 แห่ง คือ วิทยาลัยครูดงคำซ้าง และวิทยาลัยครูบ้านเกิน

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง ส่วนวิทยาลัยครูอีก 6 แห่ง ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังผู้ที่รับผิดชอบในการแจกแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเดือนพฤศจิกายน 2558 แบบสอบถามได้รับกลับคืนครบทั้งหมด จำนวน 301 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.0

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน

การบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์กร และการควบคุม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนงาน

พบว่า วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีสภาพดังนี้ 1) มีกลไกในการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน 2) มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อวางแผนการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) การจัดทำแผนการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนไว้ชัดเจน 4) การประชุมชี้แจงบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) การจัดทำคู่มือในการนำแผนการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนไปสู่การปฏิบัติ และ 6) มีแผนงบประมาณกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาในการบริหารจัดการกิจกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 75.0 เท่ากัน) ส่วนการจัดทำแผนโครงการต่างๆ ประจำปีการศึกษา เพื่อขอความช่วยเหลือด้านงบประมาณจากภายนอก วิทยาลัยครูทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับใช้ในการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนมีน้อยที่สุด (ร้อยละ 25.0)

1.2 ด้านการจัดการองค์กร

พบว่า วิทยาลัยครูทุกแห่งมีการบริหารในประเด็นดังนี้ 1) มีการกำหนดโครงสร้างและหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและ 2) มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างชัดเจน (ร้อยละ 100.0 เท่ากัน) รองลงมา คือ วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีสถานที่ทำงานของหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสัดส่วน (ร้อยละ 87.5)

ในด้านบุคลากร ซึ่งประกอบด้วย 1) บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน และ 2) ครูผู้สอน ซึ่งมีผลสรุปดังนี้

บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน พบว่า วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านนี้โดยตรง (ร้อยละ 62.5) วิทยาลัยครูทุกแห่งบุคลากรมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 100.0) และส่วนใหญ่บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 75.0)

สำหรับการพัฒนาครูด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน พบว่า วิทยาลัยครูส่วนใหญ่ ครูได้รับ และไม่ได้รับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างต่อเนื่องเท่ากัน (ร้อยละ 50.0)

ด้านงบประมาณ พบว่า วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีงบประมาณสนับสนุนเพียงบางปี (ร้อยละ 50.0) รองลงมา คือ ได้รับงบประมาณสนับสนุนประจำปี (ร้อยละ 37.5) โดยงบประมาณที่สนับสนุนที่ได้ในแต่ละปีส่วนใหญ่น้อยกว่า 10,000,000 กีบ (ร้อยละ 50.0) รองลงมาคือ 10,000,000-50,000,000 กีบ (ร้อยละ 25.5)

ด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และฐานข้อมูล พบว่า วิทยาลัยครูทุกแห่งมีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับให้อาจารย์ใช้เพื่อการเรียนการสอนยังไม่ครบทุกคน (ร้อยละ 100.0) สำหรับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน พบว่า วิทยาลัยครูที่มี และไม่มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนมีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 50.0) และวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ (ร้อยละ 87.5) สำหรับเครื่องโปรเจคเตอร์สำหรับใช้เพื่อการเรียนการสอนในห้องเรียน วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีเครื่องโปรเจคเตอร์บางห้องเรียน (ร้อยละ 87.5) วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีห้องปฏิบัติการ

คอมพิวเตอร์ที่ใช้เพื่อการเรียนการสอนเพียง 1 ห้อง (ร้อยละ 50.0) รองลงมาคือมี 2 ห้อง (ร้อยละ 25.0) และส่วนใหญ่มีระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ครอบคลุมทุกฝ่ายทั่ววิทยาลัย (ร้อยละ 62.5) แต่วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ และมีฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ให้บริการน้อยกว่า 5 ฐานข้อมูล เช่น Science Direct, Emerald Management เป็นต้น ที่มีให้อาจารย์ และนักศึกษาใช้เพื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 62.5 เท่ากัน)

1.3 ด้านการควบคุม

พบว่า วิทยาลัยครูส่วนใหญ่ ยังไม่มีกลไกในการกำกับติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 62.5) สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ยังไม่เป็นระบบ (ร้อยละ 75.0) และยังไม่มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 62.5) ส่วนการจัดทำรายงานสรุปผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนวิทยาลัยครูส่วนใหญ่ยังไม่มีกรรณำผลการประเมินไปปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 62.5)

2. ปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน

ปัญหาในการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนประกอบด้วย ปัญหาด้านการวางแผน การจัดการองค์กร และการควบคุม ด้านการวางแผน พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปัญหาที่อยู่ในระดับมากมี 2 รายการ คือ การจัดทำแผนการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.55$) และ การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อวางแผนการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{x} = 3.52$)

ด้านการจัดองค์กร พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.43$) และการกำหนดโครงสร้างและหน่วยงานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{x} = 3.40$)

ด้านการควบคุม พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประเมินผลการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}= 3.22$) และ ผู้รับผิดชอบในการกำกับติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}= 3.20$)

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครูในระดับมากมี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\bar{x}= 3.79$) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{x}= 3.68$) ปัจจัยด้านนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ($\bar{x}= 3.58$ เท่ากัน) แต่เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้วยวิธีการถดถอยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของวิทยาลัยครู มีเพียงปัจจัยเดียวคือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร

การอภิปรายผล

1. สภาพและปัญหาในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน

พบว่า วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน ทั้งในด้านการวางแผนงาน อาทิ มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อวางแผนการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการจัดทำแผนการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนไว้ชัดเจน มีแผนงบประมาณในการบริหารจัดการกิจกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน มีกลไกในการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน มีการประชุมชี้แจงบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการจัดทำคู่มือในการนำแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนไปสู่การปฏิบัติ เป็นต้น และด้านการจัดการองค์กร เฉพาะประเด็นโครงสร้างและหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและบุคลากรรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพบว่า วิทยาลัยครูทุกแห่งมีการกำหนดโครงสร้างและหน่วยงาน

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและมีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างชัดเจน ส่วนการจัดการองค์กร ในด้านบุคลากรงบประมาณ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ระบบเครือข่าย และฐานข้อมูล วิทยาลัยครูส่วนใหญ่ยังมีความไม่พร้อมและไม่เพียงพอ รวมถึงการบริหารจัดการด้านการควบคุมซึ่งยังให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยในการบริหารจัดการในแต่ละด้าน พบว่า มีจุดอ่อนที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

1) ด้านการวางแผนงาน พบว่า มีวิทยาลัยครูเพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้นที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และมีแผนงบประมาณแบ่งปันจากกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาในการบริหารจัดการกิจกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน และในการจัดทำแผนโครงการต่างๆ ประจำปีการศึกษา เพื่อขอความช่วยเหลือด้านงบประมาณจากภายนอกวิทยาลัยครูทั้งภาครัฐและเอกชน พบว่า มีวิทยาลัยครูเพียงส่วนน้อยที่มีแผนดังกล่าว ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ยังมีวิทยาลัยครูอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการวางแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนเท่าที่ควร โดยเฉพาะการจัดหางบประมาณสนับสนุนจากแหล่งภายนอก ซึ่งการขาดการวางแผนงานที่ดีทั้งในเรื่องกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน และแผนงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการ ย่อมส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของวิทยาลัย และเมื่อพิจารณาผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะปัญหาในด้านการวางแผน พบว่า แม้โดยภาพรวมวิทยาลัยครูส่วนใหญ่จะมีปัญหาด้านนี้ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับมาก คือ การจัดทำแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน และการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อวางแผนการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและประเด็นที่เป็นปัญหาในระดับรองลงมา คือ การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน ซึ่งในส่วนของผู้บริหารวิทยาลัยครูได้มองเห็นว่า ในการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนยังมีปัญหาในเรื่องการวางแผนในระดับมาก ดังนั้น ในการบริหารจัดการกิจกรรม

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จ วิทยาลัยแต่ละแห่งจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญอย่างจริงจังกับการวางแผนงานอย่างเหมาะสมและชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และการจัดทำแผนการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน รวมถึงแผนงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับ Morton (1991) ที่กล่าวว่ากระบวนการวางแผนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นกระบวนการในการจัดทำแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของสถาบัน และการวางแผน เป็นงานอันดับแรกที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และเป็นการกำหนดสิ่งที่องค์กรต้องการจะเป็นในอนาคตและช่วยให้องค์กรเปลี่ยนแปลง (Stueart & Moran, 2007 ; Kheonkaew, 2009)

2) ด้านการจัดองค์กร ซึ่งประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ และอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า วิทยาลัยครูส่วนใหญ่ยังมีบุคลากรที่รับผิดชอบงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ บุคลากรทั้งผู้ที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและอาจารย์ยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และในด้านงบประมาณ วิทยาลัยได้รับงบประมาณสนับสนุนจำนวนน้อยและไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องทุกปี เครื่องคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์สำหรับการเรียนการสอนยังมีไม่เพียงพอ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตยังไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ และฐานข้อมูลในสาขาวิชาการต่างๆ ที่เป็นฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ เช่น Science Direct, Emerald Management เป็นต้น ที่มีให้อาจารย์ และนักศึกษาใช้เพื่อการเรียนการสอนซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญยังมีจำนวนน้อย ซึ่งจะเห็นว่าวิทยาลัยครูส่วนใหญ่ยังมีจุดอ่อนและไม่พร้อมในด้านการจัดองค์กร ทั้งในด้าน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณสนับสนุนงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน หากวิทยาลัยครูมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยจะต้องมีการวางแผนด้านการจัดองค์กรที่ดี โดยเฉพาะในเรื่องบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณสนับสนุน และเมื่อพิจารณาผลการศึกษเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะปัญหาในด้านการจัดองค์กร พบว่า แม้โดยภาพรวมวิทยาลัยครูส่วนใหญ่จะมีปัญหาด้านนี้ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาในลำดับต้นๆ คือ การแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบงาน

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน การกำหนดโครงสร้าง และหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สถานที่ทำงานของหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและความเพียงพอของงบประมาณที่สนับสนุน ซึ่งการแก้ไขปัญหาการจัดองค์กรในประเด็นดังกล่าว อาทิ เรื่องบุคลากร และงบประมาณ เป็นต้น วิทยาลัยจะต้องมีทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเรื่องของความทันสมัยและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น วิทยาลัยครูจำเป็นต้องมีผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้โดยเฉพาะ และบุคลากรจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงนั้น จำเป็นต้องใช้งบประมาณสูงและมีงบประมาณสนับสนุนที่ต่อเนื่อง วิทยาลัยครูต้องมีแผนงานด้านบุคลากรที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและรวมถึงแผนการจัดหาและการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับ Stueart & Moran (2007) ; Kheonkaew (2009) ที่ว่า การบริหารจัดการองค์กร ผู้บริหารจะต้องสร้างโครงสร้างองค์กร แบ่งหน้าที่รับผิดชอบของงานอย่างเป็นทางการ ผู้บริหารต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนว่า ทำอย่างไรให้ภาระหน้าที่งานตรงกันกับความสามารถของบุคลากร และวิธีการจัดโครงสร้างองค์กร มีการประสานงานในหน่วยงานได้ง่ายขึ้น ในด้านศักยภาพบุคลากร ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาองค์กร รวมทั้งความรู้ความสามารถของบุคลากร และสอดคล้องกับ Jaturonrungsri (1998) ; Maiinta (2013) ; Wiruchnipawan (2002) ที่เห็นว่า การบริหารจัดการองค์กรที่ดี ต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่องเพียงพอ ซึ่งเป็นทั้งปัจจัยที่มีผลต่อองค์กร

3) ด้านการควบคุม พบว่า วิทยาลัยครูส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญใน ด้านนี้น้อย ดังจะเห็นได้จากประเด็นต่อไปนี้ คือ วิทยาลัยครูส่วนใหญ่ยังไม่มีกลไกในการกำกับติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนยังไม่เป็นระบบ ยังไม่มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน และไม่มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีจุดอ่อนในการบริหารจัดการด้านการควบคุม และยังไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการประเมิน

ผลการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียนการสอน ทั้งที่การประเมินมีประโยชน์อย่างมากต่อการปรับปรุงและการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น และเมื่อพิจารณาผลการศึกษเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะปัญหาในด้านการควบคุม ก็พบว่า เป็นไปในแนวเดียวกันกับสภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารคือ แม้โดยภาพรวมวิทยาลัยครูส่วนใหญ่จะมีปัญหาด้านนี้ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามขนาดของวิทยาลัยครู พบว่า วิทยาลัยครูที่มีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 1,500 คน ส่วนใหญ่ยังไม่มีการบริหารจัดการด้านการควบคุมในทุกรายการ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาในลำดับต้นๆ คือ ขาดการประเมินผลการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน และผู้รับผิดชอบในการกำกับติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ Stuart & Moran (2007) ; Scott Morton (1991) ; Kheonkaew (2009) ที่กล่าวว่า การควบคุมเป็นการตรวจสอบกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นไปอย่างถูกต้องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการควบคุมถือเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์องค์กรและการดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้องค์กรมีวิธีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องสร้างแผนงานขององค์กรว่าจะเดินไปข้างหน้า และควบคุมแผนงานนั้นอย่างไร จึงจะทำให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

ดังนั้น เพื่อให้การเรียนการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ วิทยาลัยครูจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเด็นต่าง ๆ ทั้งในด้านการวางแผน การจัดองค์กร และการควบคุม

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยครู

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยครู สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบาย กลยุทธ์ บทบาทของบุคลากร ภาวะผู้นำของผู้บริหารและงบประมาณ

พบว่า ไม่มีผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน การที่วัฒนธรรมองค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนนั้น อาจเนื่องจากบริบทของวิทยาลัยครู สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวที่มีลักษณะเฉพาะ คือ ยังเป็นสังคมที่จำนวนบุคลากรไม่มากนัก บุคลากรมีความรู้จักสนิทสนมคุ้นเคยกันดี อาจารย์และบุคลากรมีความร่วมมือกันในการทำงาน มีการจัดประชุมเชิงวิชาการทุกเดือน มีการแลกเปลี่ยนวิธีการทำงานรวมถึงการรายงานสภาพปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน บุคลากรในหน่วยงานมีความสนใจต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และถึงแม้วิทยาลัยจะมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้เพื่อการเรียนการสอนและการบริหารงาน แต่ลักษณะของสังคมภายในวิทยาลัยครูยังคงไม่เปลี่ยนแปลง กล่าวคือ บุคลากรยังทำงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ มีความรับผิดชอบต่องานที่ตนเองรับผิดชอบ บุคลากรมีความสามัคคี ห่วงเท เสียสละ ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือซึ่งกันในการทำงาน โดยเฉพาะในแง่ของการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อจัดการเรียนการสอน บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียนการสอน เห็นความสำคัญของการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน มีความกระตือรือร้นและมีความพึงพอใจต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียน ซึ่งผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารครั้งนี้คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรมีความแตกต่างกับ Kheonkaew (2009) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากต่อการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ 1) กลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 3) โครงสร้างองค์การเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) ข้อเสนอแนะต่อกรมสร้างครู

1. ควรมีแผนแม่บทเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยครู
2. ควรให้ความสำคัญต่อแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนของแต่ละวิทยาลัยครูให้มีความเท่าเทียมกัน
3. มีการจัดสรรงบประมาณด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับแต่ละวิทยาลัยครูอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน
4. ควรมีแผนพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของวิทยาลัยครูที่มีประสิทธิภาพสูง
5. มีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนของแต่ละวิทยาลัยครูอย่างต่อเนื่อง

2) ข้อเสนอแนะต่อวิทยาลัยครู

1. กำหนดให้การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการเรียนการสอนเป็นหนึ่งในแผนกลยุทธ์ของวิทยาลัยครู
2. ในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการเรียนการสอนวิทยาลัยครูให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
3. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรทั้งผู้รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และอาจารย์ผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
4. มีแผนและแนวทางการจัดหางบประมาณจากภายนอก โดยมีการประสานและสร้างความร่วมมือที่ดีกับชุมชน องค์กร และเอกชนต่างๆ และมีการจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง
5. มีแนวทางและกลไกในการส่งเสริมให้อาจารย์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน

6. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการเรียนการสอน

7. มีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

8. จัดให้มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการประชุมสัมมนาระหว่างวิทยาลัยครูต่าง ๆ ในด้านบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอน และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- Adu, E.O. and Olatundun, S.A (2013). The use and management of Information and Communication Technology Management in schools: Strategies for school leaders. **European Journal of Computer Science and Information Technology (EJCSIT)**, 1(2),10-16
- Bouwman, H., Van Den Hooff, B., Van De Wijngaert, L., & Van Dijk, J. (2005). **Information and communication technology in organizations**. London: Thousand. Oaks. New Delhi.
- Jaturonrungsri, W. (1998). **A study of management information system in large primary schools under the Jurisdiction of Leoi Provincial Primary Education Office**. (In Thai). M. Educational Administration thesis. Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand.
- Kheonkaew, B. (2009). **Information and communication technology management model for Thai higher Education Institutions**. (In Thai). Ph.D. Information Management of Arts thesis, Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand.
- Maiinta, W. (2013). **Education information technology and communications management for Chiang Rai Primary education service area office 3**. (In Thai). M. Education Administration thesis, Chiang Rai Rajabhat

University, Chiang Rai, Thailand

- Morton, S. (1991). **The Corporation of the 1990s: Information technology and organizational transformation**. 4th ed. New York: Oxford University Press.
- Poradok, K. (2010). **The Management of information and communication technology in basic education schools under the Office of Nakhon Pathom Education Service Area 1**. (In Thai). M. Educational Administration Thesis, Sukhothai Thammathirat Open University, Bangkok, Thailand.
- Stueart, R.D. & Moran. B.B. (2007). **Library and information center management**. 7th ed. London: Westport, Connecticut
- SM, Tshinu., Botha, G and Herselman, M. (2008). **Interdisciplinary Journal of Information, Knowledge, and Management**. 3, 39-52.
- Teacher Education Department Ministry of Education and Sports. (2012). **Evaluation report of teacher training colleges**. Vientiane Capital Laos: Teacher Education Department.. Ministry of Education and Sports, Lao PDR.
- Teacher Education Department Ministry of Education and Sports.(2006). **Teacher education strategy 2006-2015**. Vientiane Capital Laos: Teacher Education Department. Ministry of Education and Sports, Lao PDR.
- Wiruchnipawan, W. (2002). **The processing of management**. Bangkok : Philin Publishing